Palaute ja muutosehdotukset lukiodiplomien **suoritusohjeisiin yleisesti**

Koemme, että lukiodiplomin suoritusvaatimukset ja työmäärä ovat suuret, jonka vuoksi kehotamme tarkastelemaan, onko opintopistemäärä suhteessa vaadittuun työmäärään. Tämä voi näkemyksemme mukaan vaikuttaa lukiodiplomin tekemisen halukkuuteen opiskelijan näkökulmasta. Lisäksi kriteerit, termit ja sisältö eivät ole yhteismitallisia eri aineiden diplomien välillä.

Suoritusohjeiden terminologiaan ja niiden yhdenmukaisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Luonnoksessa ja suoritusohjeissa on pedagogisesti ymmärrettävä kolmen osan yhteisrakenne, mutta opiskelijan ja toteuttavan lukion näkökulmasta sanasto on tarpeettoman monikerroksinen. Suoritusohjeissa kohdassa *1.1 Lukiodiplomin järjestäminen lukiossa* avataan, mitä eri nimityksiä kolmesta yläkäsitteestä käytetään kunkin lukiodiplomin kohdalla. Selkein valtakunnallinen ratkaisu olisi käyttää jokaisessa suoritusohjeessa ensin yhteisiä yläkäsitteitä lukiodiplomityö, portfolio ja pohdinta-osa ja vasta niiden jälkeen alakohtaisia nimityksiä.

Palaute ja muutosehdotukset **lukiodiplomilukuun (6.23) yleisesti**

Positiivista on, että koulutuksenjärjestäjä voi päättää, mitä lukiodiplomeita toteutetaan. Valtakunnalliset arviointikriteerit jäsentävät ja ohjaavat opettajien ja opiskelijoiden toimintaa paremmin kuin aikaisemmin.

Muutosmääräyksen luonnoksessa *Lukiodiplomien opetuksen yleiset tavoitteet* -kohtaan lisätyt kuvaukset ovat ristiriidassa lukiodiplomien kuvauksissa sekä arviointikriteereissä:

> *"syventää erityistä osaamista ja valmiuksia taiteissa, tieteissä, työelämässä ja kansainvälisyydessä lukiodiplomin lähtökohdista"*
>
> *"kehittää aktiivisen kansalaisuuden, demokraattisen vaikuttamisen ja kestävän elämäntavan edistämisen edellytyksiä"*

Nykyinen luonnos lisää vaatimuksia ja painoarvoa akateemiselle osaamiselle ja esimerkiksi pohdinnan tavoitteet ovat ylimitoitettuja, sillä esim. arvioinnissa painoarvo on kuitenkin käytännön osaamisella. Siten tavoitteet ja arviointikriteerit ovat ristiriidassa.

Muut huomiot

Lukiodiplomien toteutuksessa annetaan paljon paikallista liikkumavaraa. Suoritukset eivät ole valtakunnallisesti vertailukelpoisia, joten jatko-opintoihin pyrittäessä niiden hyödyntäminen tulee olemaan hankalaa. Toimii kyllä, jos tarkoitus on lukiodiplomeilla osoittaa omaa harrastuneisuutta ei niinkään jatko-opintokelpoisuuteen liittyviä asioita.